

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP

Felolvasó szakszolgálat
Kurkó György
Bejegyezve a brassói törvényszéken G. H. 1768/1944 szám alatt
Engedélyezte: Cenzura Militară
a Presel sub No. 1437. 7. X. 1944

Bűn és büntetés

Irtó: Kőműves Géza

Európaszerte itélkeznek és tisztogatnak. A szászok halálát és a halálos ítéletek, ével és tízezerrel a kisebb-nagyobb házbüntetések. A „tisztogatás”, a fázisok és fasisztabarátok kizárása a hivatalból, a gazdasági életből, a gyárakból és szélesebb méretű és valóságos tömeget érint minden országban. Romániában is az új demokráta kormány alaposan állát a munkának a tisztogatás terén.

Világszerte folyik a nagy sepregetés. Mindenütt akadály nélkül. Sőt, szinte legtöbb helyen akadnak, akik szeretik elképzelni, lefékezni a lázas sepregető zekét. Elsősorban természetesen az érkezők, a fasiszták nagy sakáljai, a gyilkosok, és harcosok. Azután a kisebb-növények, a közvetve érkezők, a hadi-erősítések fekete lovagjai. Végül pedig egy csomó tájékozatlan és félrevezetett ember, akire nem marad hatás nélkül a mások álszent mentegőzése. Akik yasmint emlegetnek, hogy „borítsunk fát a multra”, vagy „legyen egyszerű a borzalmaknak”. Avagy: „gyakorolják a megbocsátás szép erényét”.

Ha csak jogos bosszúról lenne szó, akkor is furcsán, sőt felháborítóan hangzik a megbocsátás igéje a szörnyű, tömeges esetekben. Akinek jól telt a hiteltel háború, akinek zsíros rablásra, sikeres álszításra, büntetlen öklöklésre, vagyonát ellopásra nyújtott könnyű alkalmat, az természetesen hamar felejtene most. Anélkül nehezebb a felejtés azok számára, akiknek férje fellábal, vagy vakon került a harctérre, akinek családját lemészárolták emberbőrbe bűjt fenevadak, akiknek viskóját földig rombolta a gránát vagy a gránátok eldobásával utolsó holmiját. Vajon ha ma valakinek hozzátartozója legyilkolják s napok múltán rákadt a gyilkosra, lefoghadjuk-e az ő és a törvény sújtó kezét: állj meg testvér, időközben új világ vette kezdetét, tegyünk fátyolt a multra?

De többről is van itt szó, mint csupán a jogos bűnhődésről: arról, hogy hiába akarna megbocsátást erőszakolni magára a kárvallott, az áldozati ország, egyén, tömeg — a vétkesek kinevetik a bűnbocsánatot.

Figyeljük fasisztáink, háborús bűnöseink magatartását, Debrecenben vagy Párisban, Brassóban vagy Pozsonyban. Szinte mindegyikük kitarított a hitlerista tömegmészárlás és zsványháború mellett az utolsó pillanattig. Mikor pedig kicsavarták kezükből az orgyilkot, csak úgy lapultak meg a felszabadító és demokráta erők és hadseregek előtt, mint a gyáva orcas, amely vérbenforgó szemekkel tapog, lassan hátrál, fogait csikorgatja és lesi az alkalmat, hogy kaphatna bele ismét a mások vékonyába.

Abban a pillanatban, ahogy valamely országban a szövetséges hadak vagy a belső felszabadító erők elsöpörték a nyílt hitlerista parancsuralmat, a fasiszta-reakciós-soviniszta méregkeverők nem adták még fel a harcot. Csak harcmódot változtattak és álarcot öltöttek. A megszakítás konokságával, görbe és finoman leplezett utakon, azonnal megkezdődött a megőrzése, újraélesztése, előkészítése az új parancsuralmaknak és új háborúknak. Ujra meg akarnak győkezretni olyan politikát, olyan nézeteket, olyan légkört, olyan berendezkedést, amelyből alkalmadtán kihajson ismét az új hitlerizmus

méregvirága. Minél hamarabb!

A történelem örök törvénye, hogy minden érdekesoport, minden hatalmi alakulat következetesen, az öngyilkosságig hajszolja céljait, keresi megvalósulását.

Eljövendő nemzedékek gyilkosainak cinikossága lenne, aki megbocsátana a mai gyilkosoknak: azoknak, akik a Kaukázustól Cherbourgig, Kopenhágától Tobrukig férfiak, nők és gyermekek hulláival szórta tele a megkínzott földet és tövig lerontották tízezer békés hajlékát.

A kérelhetetlenség törvényét elsősor-

ban a bűnösök hordozzák magukban.

Dehát ki a bűnös? Kik a felelősek? Nagyon sokan.

Sokkal többen, mint amennyit a legstubbább igazságszolgáltatás kérdőre tud vonni.

Nem lehet az egyes országok kőtyagos kalandor fűherjeire kenni a bűnök teljességét. Handa-bandázásuk már pályafutásuk elején neveltségbe fulladt volna, ha széleskörű vagy legalább is hatalmas rétegek vagy érdekesoportok nem látták

volna benne leghőbb vágyaik kifejezését. A maradiság, a nemzetiségi uszítás, a nagy érdekesoportok hódító étvágya volt a melegegya a fasisztusnak, a népellenes erők terrorista elcsapatának. Tömegek melengtették azokat az előítéleteket, amelyekből a hitlerizmus kisajadt.

Megszámálhatatlanul sokan pedig nem csak felsőbb parancsra, és nem csak a parancs mértékéig tették, amit tettek.

Sokaknak a vétke, mindaz, ami történt. S ebből a sokból még akadnak, akik nem okultak a történelem legvéresebb leckéjén.

Nézzünk szét akár a délerdélyi magyar társadalomban, akár egy francia kisvárosban, vagy Norvégia fővárosában: mindenütt ott duruzsol még fülünkben a lassú izü suttogás, izgatás hangja. Gyengülten, sokszor halódóan, de még mindig makacsul. Nem csoda, hogy a demokrácia tisztogató kése mélyre akar vágni, a bajgyökeréig. Mélyen és irgalmatlanul. Irgalmatlanul a bűnösök és irgalommal és gondossággal a jövő nemzedék iránt, hogy legalább ők ne járják meg ugyanazt a poklot.

Az első eset a világtörténelemben, hogy egyetemlegesen és tömegben bűnösnek nyilvánítják és bíróság elé állítják a háború okozóit. Még az 1914—18-as világháborúban is úgy bántak el egymással a harcoló felek, mint párbaiozó lovagok közt szoktak. Vilmos császárral szemben emlegették ugyan a bűnösséget s egyik angol államférfi megígérte képviselőkerület választóinak, hogy odahoztatja és felakasztja a helyke bajszú császár. De mindez csak szóvirág maradt és Hitler kacsakezü elődje békén fűrészelte a fahasábokat holtáig egy holland kisvárosban.

Ime, ma az első eset, hogy a háborút nem tekintik mennyei végzetnek vagy lovagi bajvivásnak, hanem bűnnek, botlásnak, amely elkerülhető lett volna.

A demokráta világ vezetői a tömeghangulatot szölatatják meg, mikor — első ízben évezredek óta — a nemzetközi törvénytárba iktatják a háborús bűnös fogalmát. Nemcsak azok ellen, akik vadallati kegyetlenségeket követtek el a háború során, hanem akik elindították a mészárlást.

Nem lesz buvóhely számukra a földgolyó egyetlen zugában sem.

Minden makacs előítélet megcsufolásával — az új világ békét akar.

S ezentul ügyelni fog, hogy ki akar, ki kezd, vagy készít elő háborút és zsarnokságot.

Megindult a nagy törvénykezés. Halálos ítéletek és hosszú börtönbüntetések. Hivatalvesztések és szájkosár az usztók szájára.

Oroszok, franciák, ukránok, lengyelek, dánok, norvégok, zsidók, szerbek, számlálatlan milliói törvénykeznek a népbíróságokon keresztül. Tömegek vigyáznak ezentul mindenre, ami elhangzik a leírásokról, ami történik és készülöben van.

A nagy itélkezés, a nagy tisztogatás, amely nem fejeződik be márcól-holnapra, egyik erőssége a kialakuló jobb világ.

Halottak és eljövendők árnyai lebegnek a nagy világtörvényszék fölött, amely nélkül nincs újjászületés és nincs jövő.

A balatoni front

— Délnémetország elővédje

Folyznak az utcai harcok

Danzig külvárosában

(London) A Reuter ügynökség tudósításának jelentése szerint a keleti arcvonalon a harcok tüzfésze továbbra is Danzig környékén van. A szovjet haderők behatoltak Ura városába, ahol jelenleg utcai harcok folynak.

(Moszkva.) A szerdára virradó éjszaka kiadott orosz hadijelentés szerint Danzig-től északnyugatra a szovjet csapatok a Visztula keleti partján északi irányban nyomultak előre és elfoglalták Dheineswaldet és több más helységet.

Gdyniától északnyugatra a szovjet csapatok elfoglalták Rheda városát és számos más helységet. Ezen az arcvonalon több, mint tízezer foglyot ejtettek.

A 2. bielo-orosz arcvonalon Küstrin város elfoglalása alkalmával 3000 német katonát fogtak el, köztük Krüger ezredest, az erőd parancsnokát is.

Magyarországon a Balatontól északkeletről és keletről a németek az elszorított nagy veszteségek ellenére hatalmas páncélos és gyalogos erők bevetésével újabb támadásokat intéznek. A szovjet csapatok tüzésége 45 ellenséges páncélos megsemmisített, míg más 50 harckocsi és rohamágyú harcoktelemé vált vagy az aknamezőkön a levegőbe repült.

Az ellenség valamennyi arcvonalon 134 harci kocsit vesztett.

Sikeresen fejlődik a Rajna csatája

(London) Az amerikai hadvezetőség hatalmas arányú csanatószervezőségeket határozott a Rajna nyugati partján, a végső támadás megindítása érdekében. A reménytelen hídtól az amerikaiak kiszélesítették. A Rajna keleti partján elfoglalt terepszakaszok már meghaladják a 10 kilométert. A német tüzéségre a remageni Ludendorff hid ellen intézett ágyúzása vesztett kezdeti hevesességéből. A németek most főleg repülőgépekkel támadják a hidat, de a bombák nem okoznak különösebb károkat. A csapat- és hadianyagszállítás megkönnyítése érdekében az amerikaiak több csónakhidat építettek a vashíd közelében, amelyekben keresztül szüntelenül folyik a csapat- és löszerszállítás.

Duisburg mellett az amerikaiak megkísérelték a Rajnán való átkelést. Az első hírek arról számolnak be, hogy az erőd német ellenállás következtében a járőrök kénytelenek voltak visszahátrálni. Egy másik híradás szerint a kísérlet sikerrel járt és az újabb hídtó kiépítése megkezdő-

dött.

(London) A 3. amerikai hadsereg Saarburgtól délre és keletré nagy támadást kezdett a Rajna irányában. Tegnap 3 várost foglaltak el és más kettőbe benyomultak. Tizenkét kilométeres arcvonalszakaszon egy nap alatt 4 kilométert nyomultak előre, és tízezer német ellentámadást vertek vissza. Más szövetséges csapatok a moselle-i szűk terepszakaszban 2000 német hadifoglyot ejtettek.

(London) A szövetséges légitámadások tovább folytatódnak a német területek ellen. Brit bombavetők naponta ezer meg ezer tonna bombát zúdítanak németországi célpontokra. Tegnap erősen bombázták a Ruhr-vidéki benzol telepeket és Gelsenkirchen iparvidékeit. Berlint az elmúlt éjszaka a 22. sorozatos légitámadás érte. Olaszországból felszálló nehézhombavetők Regensburg katonai célpontjait, a dél-németországi vasutvonalakat és Weiskirchen iparvidékeit támadták.

A falu igazi képe bontakozott ki a bánság magyarság hatalmas faluértekezletén

Földtelen zsellérek és külföldön élő földbirtokosok

A demokrata testvérszervezetek üdvözlete. — Hogyan távolítottak el egy fasisztát a dettai lemezgyárból

(Temesvár) Nemrégiben zajlott le Temesvárott a Magyar Népi Szövetség bánsági falusi szervezeteinek háromnapos tanácskozása, amely méreteiben is, jelentőségében is méltó volt a megelőző fővárosi, székelői, vagy brüsszeli nagygyűlésekhez. A tanácskozások méreteire jellemző, hogy azon 59 bánsági magyar falu vagy település kiküldöttjei vettek részt. Joggal állíthatjuk tehát, hogy ez a tanácskozás a Bánság falusi magyarságának összességét képviselte s az ott megbeszélésekre került ügyek a bánsági magyarság és ezzel az egész romániai magyarság ügyei is.

Helyesen jegyezte meg üdvözlő beszédében Kazinczy János, a MNSz. bánsági szervezetének főtitkára, hogy a romániai magyarság életében ez az első igazi falutanácskozás, mert sem az egykori Magyar Párt, sem a volt Magyar Népközség maradi politikát üző vezetői nem hívták össze ilyen értekezletet, nem gyűjtötték egybe a nép igazi képviselőit, a falvak dolgozóit, a mezői munkásokat, hogy a magyar nép valódi feladatait megvitassák. Az ötvenkilenc bánsági magyar falu vagy szócsoport képviselőinek száját kereszttül

ezuttal sokszáz magyar hallatta szavát és vitatta meg azokat a kéréseket, amelyeknek megoldása mindnyájunk számára elégető szükség.

Az értekezlet jelentőségét az is fokozta, hogy azon cselekvő részt vettek a bánsági demokratikus szervezetek képviselői is. Megjelent és felszólalt a Kommunista Párt, az Egységes Szakszervezetek, az Ekés Front, a Hazafiak Szövetsége és a Hazafias Védelem egy-egy kiküldöttje, hogy ezzel is bizonyítsa, hogy a szoros harci szövetségről, amely a Magyar Népi Szövetség és a román demokratikus szervezetek egybefűzi.

A MNSz. helyi vezetőségének és a testvérszervezetek kiküldöttjei kívüli bánsági magyar falusi lakosság képviselőiben a következők vettek részt a három napig tartó értekezleten:

Gyarmathy József (Auréliusz), Bay Lénárd (Babsa), Török Kálmán (Bolgártelep), Kalocsai István (Csávos), Mészáros Imre (Csene), Szakál Rozália (Detta), Kelemen Pál (Dézsánfalva), Kanalas János (Dragsina), Nagy Flórián (Ferendia), Susan Márton (Fibis), Baranyai Lajos (Gátalja), Jambor Mihály (Giroa), Szalai Sándor

(Gátalja), Laczay Sándor (Gád), Simon János (Bánlak), Fekete János (Munár), Konyó János (Gizellafalva), Sparin Ferenc (Gyér), Tézlás István (Janova), Nehéz Sándor (Józsefszállás), Varga Antal (Kardostelep), Szabó András (Klopodia), Talpai István (Kereszt), Mag János (Kécsa), Lippai Mihály (Majláthfalva), Komlósi József (Magyarszentmárton), Széifert János (Medves), Raitó László (Nagy-szentmihály), Györfi Gábor (Végvár), Muntyán Miklós (Németszentpéter), Szabó Gyula (Nagyzsám), Szilárd István (Omor), Bóka István (Ótelek), Botlyán István (Óregfalva), Kataró József (Pusztakeresztur), Galambos Ferenc (Partos), Kohoncz Ferenc (Parác), Galamb János (Perjámos), Cserny József (Rékás), Mészáros János (Románszentmihály), Farkas Lajos (Ság), Mészáros L. (Szigetfalu), Gergely István (Székesut), Kulcsár Ferenc (Ujmosnica), Szabó Antal (Ujszent), Németh Ferenc (Ukiskoda), Szélpál András (Vinga), Judith János (Varjas), Durkó Mihály (Temesvári-gyárvárosi parasztlak), továbbá Zsombolya, Csanád, Kaped, Ötvös, Vojtek, Keglevich-háza, Vöröscsárda, Valkány kiküldöttjei.

munkaadóknál helyezkedjenek el. A szakkal megszűnt a MNSz. székház. Ezért a tanácskozásokat felbe kellett kényszeríteni, a résztvevők azonban a legnagyobb nyugalommal várták a történelmi Nemsokára szovjetkatonák jelentek meg a MNSz. székházában és a felbujtogat tanoncokat annak elhagyására szólított fel. Ezek engedelmessé váltak és a kap parancsnak, de távozás közben a lépcsőházban képeket téptek le és köpdöst össze. A rendezvények eltávozását után tanácskozások ismét megkezdődtek.

Csikós István, Juhász Lajos, Káli János, Kazinczy János, Méliusz József és az önkéntes Biro István hozzászólásai után zárult a beszámolókkal kapcsolatban megindult vita.

Szakál Rozália, dettai kiküldöttje említette, hogy csak ott van csendőrtér, ahol a lakosság hagyja magát megfélemlíteni. Detta összehoztak a demokrata és végetvetettek a fasiszta megfélemlítéssel. Ugyanígy távolítottak el a lemezgyárba befurakodott gyógyszerészt is. A munkások a fejére tették a kalapot, kezébe adták a botját, és kitésték a gyárból.

Utána Györfi Gábor, Végvár község demokrata bírája vázolja a közönségnek a demokraták küzdelmét a demokraták igazgatás megvalósításáért.

Baranyai Lajos hangzott, hogy a falvak lakosainak maguknak kell megvédeni a harcot a demokráciáért. Ugyan a Hazafias Védelem nevében Kun V. ismertette a szervezet célkitűzéseit, segélyezését, valamint az irástudomány terén folytatott tevékenysége eredményeit. Az Egységes Szakszervezetek megbeszéléséből jutott a Danila mutatót rá a parasztság és munkásság harci szövetségének fontosságára, majd a termelés fokozására hívta fel a figyelmet.

Az Ekésfront nevében Sifert Dan testvér beszélt román majd magyar nyelven. A két nemzet parasztságának közös küzdelmének kiemelése után a demokráciáért és a szovjetizmus ellen folytatott harc fontosságát hangsúlyozta. A parasztnak közösen kell küzdenie a zsákmányolók ellen. Mert még a Bibi is azt mondja, hogy "...mondá az I. Ádám, hogy arcd vezítékével keresz kenyereket", de nem mondotta, hogy sok arcnak vezítékével keresz kenyereket. Végül Horia, Closca és Crisan, majd Dóza György példáját tárja a hallgatóság elé. — A demokrata gazdák nevében K. testvér hívta fel a figyelmet arra, hogy a falvakban működő úgynevezett "gent agricoli"-ok kiválasztásánál vigyázni kell, hogy az illető a nép embere legyen.

Hová dugták Gyárfás Elemér a Népközség 18 millió lejét?

Horváth testvér a falu közművelődési kérdéseiről beszélt. A hozzászólások rendén kiderült, hogy a Gyárfás Elemér népközségi szervezet pénzét, mintegy 18 mil. lejűt elrejtették, hogy másképp ne lehessen nyomára akadni, holott a pénz a népi kiadványok alapját gyaníthatóan.

Tódos Sándor a szervezeti kérdéseket fejtette meg, majd a mezőgazdasági munkálkodó módokról és a sajtotörvények teljesítésére tett javaslatot. Szabó Etel női kérdésről tartott előadást. Méliusz József hatalmas történelmi képpel érzékelte a magyar és román nép egymással való utálatát. A nagy történelmi példák, — mondotta többek között, — azt mutatják, hogy a föld és a szabadság csak közösen vívható ki. Kazinczy János a MND harcáról, míg Juhász Lajos NDA munkatervéről tartott előadást.

Végül a háromnapos falu-értekezlet határozati javaslatának felolvasása után nagygyűlési tanácskozások Biro István elnök zárószavaival véget értek.

Háromnegyedrészen elmaradt az őszi vetés

Az első két napot szinte teljesen a falusi kiküldöttek beszámolóit töltötték ki. A felszólalók egymással látszólag alig összefüggő jelentéseiből lassan egységes kép alakult ki, amelyben a szemlélt csodálkozással ismert fel a bánsági falusi magyarság helyzetét. Ez a kép nem megnyugtató és nem kielégítő. De nem is elkeserítő. Azt mutatja, hogy népünk kemény harcot vív fennmaradásáért, intézményeink demokratizálásáért, a fasiszta maradványoknak saját kebléből való kiirtásáért és az együttélő népekkel való demokrata összefogásért.

A megtárgyalt kérdések között a legelső és legfontosabb természetesen a gazdasági kérdés volt. A kiküldöttek beszámolóit meglehetősen sűrű képet festettek a mezőgazdasági munkálkodó állapotáról. A Bánságon végigsöprő háborús vihar következtében az őszi munkák igen nagy része elvégeztelen maradt, hiszen egyes helyeken még a tavalyi termést sem sikerült teljesen betakarítani.

Igen nagy nehézséget okoz az állatállomány hiánya is. A lovak száma kétségkívül felére-megyedére apadt le s a bánsági földművesek nem ismerik az Erdélyben szokásos rendszert, amely szerint lovak hiányában ökrökkel, sőt tehenekkel végzik el a szükséges vontatási munkákat. A mezőgazdasági géppállomány, különösképpen pedig a traktorok nem szenvedtek nagyobb veszteséget. A traktorok felhasználása elé azonban az üzemanyag teljes hiánya miatt legyőzhetetlen nehézségek tornyosulnak.

Mindenek eredménye az, hogy az őszi vetésterületeknek mintegy 70—80 százaléka az idén bevetetlen maradt. A közelgő tavaszi munkálatok elé éppen ezért megtehető aggodalommal tekint a Bánság magyarsága. A helyzet ugyanis őszi óta alig, vagy éppen semmit sem javult, sőt a meglévő nehézségekhez még hozzájárul a vetőmagok hiánya is. Ezen a hiányon a községek az illetékes mezőgazdasági kamarák révén vélnek segíthetnek.

(A gyűlés lezárása óta ezen a téren már megnyugtató jelenségek mutatkoztak. Záróni Romulus földművelésügyi miniszter első intézkedései közé tartozott ugyanis a mezőgazdasági gépekhez szükséges üzemanyag szétosztása és a tavaszi vetőmagvak számára egyes katonai készletek felhasználása.)

A tanácskozások egy másik életbevágóan fontos pontja volt a földkérdés. A beszámolók során kiderült, hogy a Bánság falusi magyarságának legna-

gyobb része földtelen zsellér, vagy teljesen földtelen földarabakkal rendelkező törpebirtokos. Ezzel szemben meglehetősen kevés az állami föld, hogy a Bánság területén 2—300 holddal rendelkező magyar birtokos több is előfordul. Ezek között nem egy olyan, aki egész életét külföldön töltötte s birtokát bérbeadta. Majdnem ugyanez a helyzet a falusi román lakosság tekintetében is. A Bánságban

Iskola hiányában a magyar gyermekek nem tudnak írni és olvasni

Sorrendben a következő, de fontosabbakban a gazdasági kérdéssel vetődő pontja volt a tanácskozásoknak az iskola-kérdés. A beszámolók egyhangulag azt a levető tény állapítják meg, hogy a bánsági magyar falusi lakosság teljesen anyanyelvi oktatás hiányában van. A Bánság területén alig van magyar tanítvány iskola. Dézsánfalváról Lengyel tanítót a tg.-jui táborba szállították, holott nem volt fasiszta. Más helyütt az állami tanítók nem tudnak magyarul. Van olyan község, ahol a plébános szívesebben oktatja magyar oktatást a gyermekeknek hetenként háromszor. A falusi magyar gyermekek legnagyobb része nem tanult meg írni-olvasni, mert ott ahol iskola volt, a tanítás csak román nyelven történt és a nem anyanyelvű oktatott gyermekek nem tudták az elemi ismereteket elsajátítani. A kiküldöttek mindegyike rámutatott arra a veszélyre, amelyben a nép-művelődés kincse forog, ha ezen a hiányon hamarosan nem segítünk.

A kiküldöttek részletesen foglalkoztak az elmúlt kormányzatok alatt uralkodó fasiszta helyi szervek sorozatos kilengéseivel és a csendőrségnek a MNSz. szervezkedésével szemben tanúsított ellenséges magatartásával. A gyűlésnek erre a pontjára ma már felesleges kitérnünk. A Groza-kormány azóta már határozott intézkedéseket tett a közigazgatásban megbujó fasiszta elemek kiküszöbölésére s ezzel az említett sérelmek forrása is eldugul.

A beszámolók részletes képet festettek a MNSz. falusi szervezési munkálatairól is. Bár a szervezkedés gyakran akadályba ütközött, örömmel állapítható meg, hogy a bánsági magyar lakosság nagyrésze egyöntetű határozottsággal áll a MNSz. vezetői körül. Az együttműködés a másnemzetiségű demokrata szervezetekkel legtöbb helyen példászerű.

Különös figyelemre tarthat számot Végvár és Majláthfalva kiküldöttjeinek beszámolója. Ez a két szervezet ugyanis tökéletesen közönségi munkáról és harci szemléstől tett tanúságot. Mindnyájunknak élénken emlékeztetnek ezek a mai majláthfalvi csendőrvérezgés eseményei és az a bátor magatartás, amelyet a falu népe vezetőitől kezdve a legkisebbig tanúsított. Végvár községben pedig a lakosság bátor demokratikus küzdelme folytán a fasiszta maradványok mindinkább háttérbe szorultak és helyet adnak a nép igazi törekvéseit kifejező embereknek. Állalában mindenütt, ahol a szervezet élén határozott és munkát nem kímélő vezetők állnak, a közösségi tevékenység nagyobb lendületet vesz és a falusi lakosság sérelmei ebben az arányban csökkennek.

Két közjáték

A tanácskozásokat a három nap alatt két ízben kellett megszakítani előre nem látott körülmények miatt.

Az értekezlet megnyitásának napján Káli János, a Kommunista Párt kiküldöttje kezdett bele éppen nagy érdeklődéssel várt beszédébe, amikor váratlanul a megyefőnökségre hívták. Az így beállított rövid szünetben Méliusz József Petőfi és Ady verseket adott elő a közönség szüneti nem akor tapsai közepette. A lelkes hangulatra jellemző, hogy a versek elhangzása után a kiküldöttek köréből felémelkedett Durkó Mihály testvér és közölte, hogy ő is szeretne elszavalni egy verset. Az elnyomás idejéből való költői megrázkódtatás erővel tükrözött vissza a nép szabadságvágyát és az előadónak megérdemelt nagy taps volt a jutalma.

A második félbeszakítás sajnos bántóbb körülmények között zajlott le. A katonai hatóságok ugyanis kórház céljaira igénybe vették a MNSz. székházával szemben levő belvárosi tanoncothot. Annak lakói fasiszta és vasgárdista bűntudatát hatáskor alatt és annak ellenére, hogy a megyefőnökség utasította őket, hogy átmenetileg

A fővárosban polgárőrsergék viúgnak a rendre

Örséget akarnak szervezni a brassói kereskedők is

(Brassó) A fővárosban a polgári bizottságok részt kértek a közrend és a lakosság élet- és vagyonbiztonságának fenntartásában elszorodott rablások ellen folyó küzdelemben. A polgári bizottságoknak a törvényes hatalommal való felruházása a belügyminisztériumban tartott rendtervezlet keretében történt meg.

Ezen a rendtervezleten részt vettek többek között Georgescu Teohari belügyminiszter és Petruc Teodor ezredes a fővárosi rendőrség parancsnoka is.

Georgescu Teohari belügyminiszter ez alkalommal mondott beszédében hangsúlyozta, hogy az elmúlt kormányzás alatt történt hatósági intézkedések szükségessé tették a rendőrségi létszám csökkentését. Ezért a kormány szívesen veszi igénybe a polgári örszolgálat közreműködését.

A belügyminiszter szerint a rablásokat nemcsak a hivatásos gonosztévők követik el, hanem azok a fasiszta elemek is, akik zűrzavart és nyugtalanságot akarnak előidézni. Így tehát a harc nemcsak egyes rablók ellen folyik, hanem mindazok ellen is, akik a jelenlegi kormány munkásságát akarják elgáncsolni.

A törvényes hatalommal való felruházás után több mint 600 polgár kezdte meg tevékenységét a rend és a nyugalom biztosítása érdekében. A polgárőrség már az első napokon nagy eredményeket mutatott fel. A hétfőről kedde virradó éjszaka a felfegyverzett polgárőrök többek között elfogták egy szovjet egységnek a töltött személyt, akiről kiderült, hogy semmi kapcsolata nincs a Vörös Hadsereggel.

Egy másik negyedben két revolverrel felfegyverezett gyanús alakot felfelek le. Ezenkívül letartóztatták öt rablást tettesét, egy katonaszökevényt, három gyanús egycnt és egy női tolvajt, akinél 120 ezer lej találtak. A Kék negyedben felfedeztek egy titkos áruárutárt, ahol egy rablóbanda a rabolt holmikat gyűjtötte. A polgárőrök és a banditák között tüzharcra került sor. A banditáknak sikerült elmenekülniük, de az orgazdákat letartóztatták.

Brassóban az utóbbi időben szintén elszorodtak az utonállások, de különösképpen a sorozatos betörések, amelyekhez csakánként — a jelek szerint jól szervezett — gonosztévő bandák hajtanak végre. Mifőta a város utcáit újból rendszerezni kívánják, a város különböző részeiben az utcai világításukat is szétrombolják, hogy a sötétség letele alatt biztonságosabban dolgozhassanak.

Az elmúlt éjszaka folyamán a Kanu-utcai Albu Constantin divatárúterlethez hatoltak be, ahonnan több millió értékű árut vittek el. Ugyancsak az éjszaka folyamán a Kolosor-utcai „Mara” üzletbe is be akartak törni, itt azonban a ház lakóinak sikerült szándékukat megfűsítani.

A brassói kereskedők szervezete küldöttségileg kereste fel a megyefőnököket, akitől védelmet kért a mindinkább elhanyagolt fosztogatások ellen. A kereskedők küldöttsége egyben előterjesztést is tett egy, a fővárosi mintára felállítandó polgárőrség szervezésére vonatkozóan. Kérték, hogy éjszakanként egy rendőrből, egy katonából, egy polgárőrből és lehetőleg egy szovjetkatonából álló járőrök körkelljanak a város területén. A kereskedők küldöttsége több százezer lejnyi jutalmat tűzött ki a rablóbanda kézrekerítéséért, vagy nyomravezetéséért. Amint a bizottság egyik tagjának nyilatkozatából kitűnik, Brassó kereskedőitársadalma szívesen hozzájárulna anyagilag is egy polgárőrség fenntartásához.

Zaharia Constantin ezredes meggyőzőnk a legteljesebb támogatást ígérte a bizottságnak s mihelyt az új rendőrfőnök kinevezése megtörténik: azonnal megteszi a lépéseket az ügyben.

A kereskedők kezdeményezését a város közvéleménye egyhangú helyesléssel fogadta.

A napokban megjelenik a földosztási törvény

Tanulmányozzák a hitelnnyújtás kérdését a bombakárosultaknak

(Bucuresti.) Öfelsége I. Mihály király, Nicodem pátriárka, a szovjet vendégek és a kormány tagjai a kolozsvári ünnepségekről jövet, szerda délelőtti visszaérkeztek a fővárosba.

Visszatérésük után a kormány tagjai azonnal munkához láttak és gyors ütemben dolgoznak a kormányprogram leg-sürgősebb pontjainak megvalósításán. A kormány tagjai a különvonton, amelyen a kolozsvári ünnepségekre utaztak, minisztertanácsot tartottak, amely négy órát vett igénybe. Ezen részletesen megvitaták a földosztásra vonatkozó törvényjavaslatot. A földkisajátítás alapelvei tekintetében a kormány továbbra is kitart az 50 hektáros kisajátítási határ mellett. A munkálatok egyébként már annyira előrehaladtak, hogy minden valószínűség szerint a legközelebbi minisztertanácsn már megtörténik a földreform-törvény végleges szövegének a bemutatása és a törvény esetleg már szombaton megjelenik a Hivatalos Lapban.

Egy másik fontos kérdés, amely a kormányt a legnagyobb mértékben foglalkoztatja, az északerdélyi román közigazgatás kérdésének a teljes elrendezése. Ezzel kapcsolatban lehetséges, hogy erdélyi kormánybiztosságot létesítsenek, amelynek a feladata lesz a közigazgatási jellegű intézkedések összegevezetése és az erdélyi közigazgatás különböző ágának az egyes szakminisztériumokba való beillesztése. Egyidejűleg elhatározták, hogy a történelmi esemény megünneplésére emlékművet bocsátanak ki, amely Avram Iancu nevét viseli. Ezt az emlékművet azok kapják meg, akik Északerdély ügyéért szenvedtek és harcoltak. Egyelőre a legsürgősebb feladat a Nemzeti Bank északerdélyi fiókjainak a felállítása. E kérdés sürgős elrendezése tanulmányozás alatt van.

A kolozsvári egyetem szintén egészen rövid időn belül megkezdí szokásos működését a nagyszabani egyetem visszatéréseivel. Mint Groza miniszterelnök bejelentette, az egyetem román tagozatával párhuzamosan fog működni a magyar tagozat is.

A demokrata belügyminiszter utasításai Északerdély közigazgatási szerveihez

(Bucuresti.) Röviden már ismertettük azt a körrendeletet, amelyben Georgescu Teohari belügyminiszter utasításokat adott az északerdélyi közigazgatási és rendőri hatóságoknak. Ez a körrendelet figyelembe ajánlja a belügyminisztérium hatáskörébe tartozó közegeknek, hogy minden esetben különleges körültekintéssel járjanak el, mivel a belügyminisztérium felelősséget vállalt a rend és a nyugalom fenntartása, valamint az Erdély területén együttélő nemzetiségek jogainak és vagyonának biztosítása tekintetében.

Valamennyi hivatalnokot hasza át a köteleességtudat, hogy habozás nélkül öröködjék az együttélő nemzetiségek jog-eigenlőségén.

A körrendelet a következő pontokat tartalmazza:

1. A demokrata alapon megválasztott teljes közigazgatás a helyén marad. Valamennyi hivatalnokot, aki az északerdélyi közigazgatásban jelenleg fiztséget tölt be és kellő felkészültségről és a szolgáltatás demokratizmusáról tett tanúbizonyságot, megerősítik állásában. Azokat a hivatalnokokat viszont, akik nem bizonyultak megfelelőeknek, eltávolítják.

A belügyminisztérium állományából csak hozzáértő, kipróbált és demokrata elemeket küldenek ki.

2. Északerdélyben a rendet az eddig is működő szervek fogják fenntartani.

3. A belügyminisztérium megkérdéze nélkül sem a közigazgatásban, sem a rendőrségi szervezetben nem történhetik változások.

4. A demokrata rendszer a népre támaszkodik és biztosítja valamennyi nemzetiség jogegyenlőségét. Öröködjének tehát az egész lakosság jogainak megvédésén minden megkülönböztetés nélkül. Ennek az elvnek szigorú alkalmazása közigazgatásunk próbaköve.

A kommunista párt Északerdély visszakapcsolásával kapcsolatban kiállványt intézett az országhoz. Ikiállvány megállapítja, hogy alig két nappal a Groza-kormány megalakulása után Sztalin tábornagy nagylelkűsége lehetővé tette Észak-erdély visszakapcsolását, majd utalt arra, hogy az ugynevezett történelmi pártok bünnös tevékenysége következtében az ország demokratizálása nem valósulhatott meg. A romániai kommunista párt megelégedéssel állapítja meg, hogy az egyesült demokrata erőknek sikerült egy táborba tömöríteni a népet, míg a múlt vetkei, mint a fasiszták, a fajgyűlölet és a román nép kettéosztását, amelyet a „történelmi” pártok hirdettek, teljesen felszámoltak.

Mint jelentős politikai eseményt könyvelik el fővárosi politikai körökben, hogy Lupu Nicolae dr., a nemzeti-parasztpárt alelnöke, a kolozsvári ünnepségek alkalomán táviratot intézett az Uralkodóhoz, Vinszkihez, Malinovski tábornagynak és táviratilag üdvözölte Groza dr. miniszterelnököt is. Mély benyomást keltett továbbá, hogy a moszkvai rádió részletes beszámolóit közölte a kolozsvári ünnepségekről.

Az utóbbi huszonnégy órában a kormány a következő újabb kinevezéseket eszközölte:

Bodnăras Emil, a hazafias gárdák vezetőjét, miniszterelnökségi államtitkárrá nevezték ki.

Protopopescu V.-t az ellátásügyi alminisztériumba nevezték ki államtitkárnak.

A kormány napirendre tűzte a bombakárosultak hitelnnyújtásának kérdését is. Lapértésüések szerint a következő megoldási lehetőségeket tanulmányozzák: 1. Egyeséges bombakárosult-alan fejadó bevezetése. 2. Bombakárosult-bélyeg bevezetése a hivatalos okmányokra. 3. Külön szálalékos illetmény a lakbérserződéseknél. 4. Különleges bélyeg bevezetése az éjszakai mulatók fogyasztási számlájára, valamint a látványossági előadások (mozik, színházak, stb.) jegyeire.

5. Biztosítani fogják és személyes felelősséggel tartoznak az arcvonal ellátásának szolgáltatásban álló valamennyi szerv működéséért.

6. Valamennyi hazafi és demokrata együttműködésének elve alkalmazandó a rend, a nyugalom, valamint a lakosság életének és vagyonának biztonsága érdekében.

7. Különös figyelmet kell szentelni a feladott vidékeknek a társadalmi és gazdasági újjáépítése és fellendítése keretében, mivel ez fontos tényezője a rend és a nyugalom biztosításának.

A körrendelet végül bejelenti, hogy rövidesen a megyefőnökök, szolgabírák és polgármesterek, valamint az összes közigazgatási és rendőrségi szervek bevonásával érkeztetett hívnak össze az Észak-erdély felszabadítása révén felmerült valamennyi kérdés rendezésére.

A belügyminiszter végül felhívást intéz a közigazgatáshoz, hogy munkájával hatatosan és elszántan járuljon hozzá az együttélő népek egyesítéséhez és a súlyos károkat szenvedett terület fellendítéséhez.

A londoni román demokrata csoport távirata a Groza-kormányhoz

(Moszkva.) Mint a moszkvai rádió jelenti, Londonban élő román tengerészekből, munkásokból, diákokból és újságírókból alakult demokrata csoport táviratot intézett Bukarestbe a Groza kormány megalakulása alkalmából.

A táviratban az Angliában élő román demokraták nagy megelégedéssel veszik tudomásul a NDA-ra támaszkodó Groza-kormány megalakulását. Egyben biztosítják a Groza-kormányt, hogy teljes erejükkel támogatni fogják működésében.

A demokrata sajtó harca

A Scanteia „Erdély a szabadságharcok földje” címen érdekes történelmi visszatérítést közöl s kimutatja, hogy a reakció szolgálatában álló történészek és társadalomkutatók következetesen elhanyagolták az elnyomók ellen irányuló felkelések sikereinek kimutatását. E cikkből ismertetjük az érdekesebb részleteket:

1437 körül a huszitizmus, a vallási jellegű felszabadító mozgalom behatol Erdélybe. A jobbágyok felkeltében a társadalmi elégedetlenség az elnyomók elleni felkelések formájában robbantak ki. Az 1437 évi felkelés, amelyet a románok és a magyarok együtt vívtak meg, a kezdeti sikerek után a Bábolna hegyén létrejött egyezmény megkötéséhez vezetett. Az egyezményben a jobbágyok bizonyos előnyöket csikartak ki a nemesektől. Később azonban a felkelés elbukott.

1514-ben Dózsa György célja a nemeség megszüntetése és az emberek közötti egyenlőség megvalósítása. A hűbériség azonban Dózsa seregét Temesvár mellett leverte. A nemesség még ugyanabban az évben összegyűlt és még porzalmasabb rabsorsra ítéli a parasztokat. Ez a törvény véglegesen kimélyítette a szakadékokat az urak és a jobbágyok között. Noha több hang e törvény ellen szólal fel, a helyzet nem változik. Szeremi György, II. Lajos udvari lelkésze gunyosan szemléli „az url farsangot”, a nemeseket pedig egész egyszerűen „tolvajoknak” nevezi. A Dózsa leverése után bekövetkezett megtorlások során 100 ezer parasztot végeztek ki. Egy évtizeddel később Mohácsnál a nemesek 150 ezer emberből álló hadsereg helyett csak 27 ezer embert tudtak csatasorba állítani. Magyarországot levertek, leigázták és 150 éven át tartó rabigába vetették. A nemesség ezután ismét összetévesztette szűk osztályérdekeit az ország érdekeivel.

Miután a protestánsizmus sem hozt könnyítést, Erdélyben újra megkezdődik a felkelések sorozata. 1631-ben Erdély északi megyéiben, azár Pero Segedinat szerb földművelő a Bánságban, 1703-ban a máramosi földművesek felkelése, 1688-ban zendiés Brassóban, 1764-ben székelly felkelés és 1784-ben Horia, Closca és Crisan szervezett torradalma. Ez utóbbi hűbérrelenes és haladó jelszavakat hirdett. Követelése a következők voltak: Ne legyenek többé nemesek, földjeiket osszák szét a földművesek között, mindenki fizessen adót, nem csak a földművesek, mindenki lehessen katona.

Az 1848-as forradalom felszabadította ugyan a jobbágyokat, de a tömegek nem kaptak földet. E tekintetben sokatmondó Bem tábornoknak, a magyar forradalmi kormány részéről az erdélyi hadműveletekkel megkezdett hadvezetésének a példát. Ez az idős fengyel katona, aki forradalmi tapasztalatát Lengyelországban, Párisban és Bécsben szerezte, mikor Erdélybe érkezett, ki hirdette az emberek jogegyenlőségét és azonnali földosztást ígért.

A Vörös Hadsereg Erdély népeit felszabadította a fasiszta elnyomók uralma alól. Az új demokrata Romániához visszakapcsolt Erdély a szabadság földje. A szabadságért folytatott harcok és áldozatok hagyománvairak országa.

A brassói kisiparosok szakszervezetének üdvözlése a miniszterelnökhöz

A kisiparosok brassói szakszervezete abból az alkalomból, hogy az ország élére a Groza miniszterelnök vezetése alatt végre demokratikus kormány került, amely maradéktalanul végrehajtja a NDA kormányzati programját, megnyerte a szövetségesei bizalmát és uralomra jutásának már első napjaiban keresztülvitte Északerdély visszakapcsolását az anyaországhoz, a következő üdvözlő táviratot intézte a miniszterelnökhöz:

„A brassói és brassómezei kisiparosok szakszervezete üdvözlö az Ön elnöksége alatti nemzeti összefogás kormányát és biztosítja, hogy minden erejével támogatja a NDA kitűzött munkatervének megvalósítását. A brassómezei kisiparosok szakszervezete.”

HIREK

NÉPI EGYSÉG POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség: Str. Arcintarilor (Otvás-u.) 16, Tel. 17-53
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rózsator) 2, Tel. 22-69

Előfizetési díjak csak postai kézbesítéssel:

Egy hónapra 500 lej. Vállalatok, intézmények és hatóságok részére évi 20.000 lej

Havi előfizetéseket csak olyan helységekből fogadjunk el, ahol nincs helyi bizományosunk.

Naptár:

Péntek, 1945. március 16. A nap 6 óra 12 perckor kel és 6 óra 6 perckor nyugszik. Kat.: Geréb pk. Prot.: Henriette. Ort.: Savin. Zsidó: 5705 év, nisan hó 2.

Mozgók műsora:

Aro: Névtelen levelek. Astra: Nem vagyunk egyedül. Capitol: Frankenstein fia. Corso: Villa Viva. Lumina: Bűnös szerelem. Redut: A cirkusz.

Szolgálatos gyógyszerutak

Csütörtökön: „Szentgyörgyház”, Schuster, Kapu-utca 66.

Pénteken: Az „Arany kereszthez”, Lukás, Vasut-utca 20a.

— A légvédelmi parancsnok-ság ezúton hozza a közönség tudomásá-ra, hogy a légvédelmi ütegek működésé-nek ellenőrzése céljából Brassóban és vi-dékén a következő időben tart próbálövés-eket: 14-én Tohányban, 15-én Brassóban, 16-án Fogarason, 17-én Sinaiban, 19-én pedig ismét Brassóban. A próbálövések délelőtti 10—12 óra között lesznek.

— A rendőrhatalóságok figyel-mébe Brassóban, a Hess gyár és a Ro-mán templom utca közötti szakaszon az utóbbi időben annyira elszaporodtak az utonállások, hogy a gyalogjárók közleke-dése az esti órákban valósággal lehetet-lenné vált. A sok beérkező panasz arra késztet, hogy a dologra felhívjuk az ille-tékes rendőrhatalóságok figyelmét.

* A brassói orth. Izraelita Nő-egylet március hó 18-án, vasárnap d. u. 3 órákor ünnepi meg Binder Szerén titkárnő tisztségének 25 éves (ezüsti) ju-bileumát az Árvaház utca (Mureseni-lor) 31. sz. alatt levő tanácsteremben, a-melyre ezúton szeretettel meghívja az ösz-szes barátnőket és ismerőseket.

* A brassói Zsidó Sportegylet vasárnap, 1945 március 18-án d. e. 10 órákor a Hírközség Árvaház utcai tanács-terében tartja alakuló közgyűlést, mely-re ezúton hív meg minden érdeklődőt az Előkészítő Bizottság.

Szakszervezeti hírek

A kisiparos mesterek szakszervezete ez-úton értesíti valamennyi tagját, hogy csüt-örtökön, március 15-én délután 4 órákor a Mitr. Filitti 5. szám alatt levő székháza-nak nagytermében összejövetelt tart, ame-lyen az időszéri pénzügyi és adókérdése-ket tárgyalják meg. Az összejövetelen a brassói pénzügyigazgatóság kiküldött szakemberei ismertetik az adó és ezzel összefüggő kérdéseket. Minden kisiparos-nak tehát saját érdeke, hogy ott megjelen-jék.

Az építőmunkások szakszervezetének vezetősége újfólag felhívja valamennyi épi-tőszakmába tartozó munkás figyelmét, hogy a vasárnap, március 18-án délelőtti 10 órákor tartandó gyűlésen saját érdeké-ben jeleníék meg. Anapirend a követke-ző: 1. A vezetőség kibővíté-se. 2. Órabérek megvitatása. 3. Városi és vidéki munkael-lenőrző bizottság megválasztása. 4. Köz-művelődési kérdések megbeszélése.

A háztartási alkalmazottak, szolgák, kő-csísok, stb. március 15-én, csütörtökön este 6 órai kezdettel gyűlést tartanak a Szabadságtér 26. szám alatt levő szakszer-vezeti székházban.

A brassói és brassómezei szövöttáru, bőr és ruházatiipari gyári bizottságok va-sárnap, március 18-án délelőtti 9 órákor gyűlést tartanak a szakszervezetek Sza-badságtér 26. szám alatt levő székházá-ban. Napirenden az új szakszervezeti bi-zottság megválasztása.

LEGUJABB ESEMÉNYEK

Menekülésre készen:

A svájci határ közelébe helyezték át főhadiszállásukat a náci-vezérek

(London.) Az angol lapok tudósításokat közölnek a németországi, egyre lehetet-lenebb állapotokról. E híradások szerint Himmler a náci párt több vezetőjével fő-hadiszállását a Bodeni tó mellett lévő Konstanzba, a svájci határ közelébe he-lyezte át és az összeomlás bekövetkezte után a hegyek között kíséri meg a végső ellenállást.

A „Manchester Guardian” azt írja, hogy a náci Németország javait nagy sietséggel Svédországba és Svájcba me-nekitik. A „Scotchman” szerint a belső széthomlás egyre nagyobb méreteket ölt Németország minden részében. A bom-bázások és a nyomor következtében ezrel-ve csatangolnak az országban olyan em-berek, akiknek nincs is már emberi külse-jük. A Hitler iránt megnyilvánuló egykori lelkesedés teljesen lelohadt.

A „Yorkshire Post” szerint Német-or-szágbán az emberek a föld alatt és a leg-sötétebb nyomorban élnek. Senkinek ad többé hitelt Hitler szavainak és a nép tul-nyomó többsége tisztában van azzal, hogy

a háború meghosszabbítása nem menti meg őket, hanem csak a nyomort és a szenvedéseket fokozza.

(London.) Az angol hadügyminiszter beszédet mondott az alsóházban a brit hadsereg közreműködéséről a jelenlegi há-boruban. Ecsatolta a szövetséges haderők rendkívüli teljesítményeit, amelyek során sikeresen végrehajtották az európai par-traszállást és nem egészen 6 hónap alatt felszabadították Franciaországot, Belgiu-mot és Hollandia egy részét. Elmondotta, hogy az európai partraszállásban a brit csapatok ugyanolyan számban vettek részt, mint az amerikaiak. Ma azonban a nyugati fronton az amerikaiak száma két-szeresen felülmúlja a brit csapatokét.

Egészen a múlt év őszéig Nagybritán-nia 1,043.000 tisztet és közkatonát vesz-tett az összes harcateren. Az ellenség veszteségei ezt a számot lényegesen me-ghaladják. A burmai harcokban az angol katonák páratlan vitézségről tettek tanu-bizonyosságot.

Százezres tömegek vettek részt a fővárosi Erdély-ünnepségen

(Bucuresti.) A főváros népe szerdán nagyszabású népgyűlés és felvonulási ke-retben ünnepelte meg Északerdély visz-szacsatolásának történelmi eseményét.

A Királyi Palota előtti térségen rendezett ünnepségen százezres tömegek vettek részt. Már jóval a népgyűlés megkezdése előtt zárt sorokban özönlök az emberáradat, melynek élén a vasúti munkások ha-ladnak. Utána az STB alkalmazottai, a különböző nagy gyárak és üzemek mun-kásai, a Hazafiak Szövetsége, az Ekés-front tagjai, a Hazafias Védelem, a szociáldemokrata párt s a többi egyesületek és vállalatok hosszú sorai következtek. A menetnek élén az Uralkodó, Sztalin tábor-nagy, Roosevelt, Churchill és Visinszkij arcképeit viszik. A tömeg ütemesen ismétli a demokrata jelszavakat. Majd felhangzik a kiáltás: „A király és a nép!” „A nép és a király!”

A Királyi Palota erkélyén megjelent az Uralkodó és üdvözölte a tömeget. A térségen felállított emelvényre első-nek megérkező Gheorghiu-Dej a nép örömrivalgással fogadta. A gyűlésen elő-szór Luca Vasile szólalt fel. Beszédében hangoztatta, hogy Erdély történelmében

első ízben történik meg, hogy a lakosság egy részének öröme nem okoz könnyeket a másik részének.

Ezután Groza miniszterelnök szólalt fel s megemlékezett azokról, akik Erdély fel-szabadulásáért adták életüket. Ezután Bărbulescu tanár, a szociáldemokrata párt, Chivu Stoica az Általános Munkaszövet-ség, Constantinescu Miron a kommunista párt, Angelescu a liberálisok, Raiciu ügy-véd a szakadár nemzeti-parasztpárt nevé-ben szólaltak fel, majd Vasiliu Răscanu tábornok tartott beszédet.

A tömeg ezután „Halál a fasisztákra” jelszóval a Szovjet követség előtt vonult fel.

Brassóban is megalakult a polgárőrség

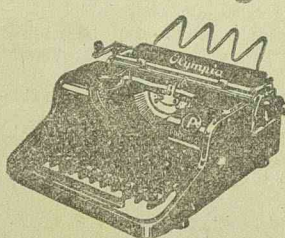
A brassói „Hazafiak Szövetsége” ke-retében alakult polgári ellenőrző bizottsá-gok tegnap gyűlést tartottak, melyen el-határozták a polgárőrség felállítását.

Az állami hatóságoknak átnyújtották az éjjeli őrszolgálatot teljesítő polgárőrök névjegyzékét. Kijelölték minden városne-gyed felelős őrségfelügyelőjét és megalá-kították az első őrcsoportokat, melyek a napokban meg is kezdik szolgálatukat.

Elesett Zólyom

(Moszkva.) Sztalin tábornagy tegnap este kiadott hadparancsában hírül adja, hogy a szovjetcsapatok heves harcok után elfoglalták Csehszlovákiában Zólyom vá-rost.

Todor Ion jun.

író-címező-számoló-könyvelő-sokszorosító-gépjavitó szakmühelye — új gépek lerakata
BRASOV Str. Reg. Carol 31 (volt „Olimpia”) TELEFON 29-47. — Keresk. Kam. bej. sz. 4798/1941.

Pászkacsladás

megkezdődött Brassóban
Vár-utca 62 szám alatt!

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés tíz szög 250 lej minden további szó 25 lej.

Incatlan, bérlet

Házak, telkek adás-vételét komoly felek részére a megbízható „Prompt” ingatlanforgalmi iroda, Brassó, Str. Regele Mihai 20 közvetíti. Telefon 38-91.

Házat, telket Landau közvetítő irodája után adjon és vegyen. Brassó, Vasut-utca 25. (590)

Irodahelyiségnek keresünk a belvárosban 2—3 szobás lakást különbe-íráttal. Címeket a kiadóba kérünk.

Betegség miatt kiadó az országut-menti jóforgalmú Dávid-féle fűszerüzlet és kocsma Sepsibükszádon. (643)

Kétszoba-konyha, fürdőszoba la-kást keresek. Klein, Brassó, „Mercur” tü-körgyár, Katonakórház 1. Telefon 10-30. (649)

Debreceni házamat elcserélném Er-délyben, vagy eladnám. Hosszufalu 1039. szám. (650)

Két szobás-konyhás magánház eset-leg kerthasználattal sürgősen kiadó. Ci-meket a kiadóba kérek. (651)

Központi 2—3 szobás modern la-kást keresek gázzal. Visconti, Brassó, Mi-hai Weiss 6. (654)

Munkakereslet, kínálat

Tisztességes mindenest keresek jó fizetéssel. Sängeorzan, Brassó, Mihail Weiss 20 (Villamosműveknél). (624)

Keresek megbízható mindenest bejár-órát napi 2—3 órára. Reggel 7, vagy 8 óráról. Jelentkezni lehet fél 2 és fél 3 óra között Brassóban, Str. Traian Grozavescu Nr. 1. földszint, ap. 2. (598)

Ékszer munkást keres Ostersetzer, H. és Fia ékszerész, Brassó, Piața Liber-tatii 7. (631)

Házvezetőnői állást keresek mag-ános férfinél, vagy kisebb családnál. Brassó, Concordia 16. (639)

Lécfalva ref. egyházközség ének-vezért keres. Fizetése: lakás, 3 hold föld és körülbelül 25 hl kenyérbuza és 25 hl zab. Jelentkezni lehet április 1-ig ref. lel-késznel, Lécfalva. (644)

Vétel, eladás

Rádiót jó állapotban veszek. Békés Brassó, Kapu utca 32. (627)

Egy jól bevezetett tüzifraktár teljes felszereléssel azonnal eladó. Érdeklődni Ringer, Brassó, Cuza-Vodă 43. (638)

Fajtisztá angoranyulakat, kartoló-gépet és angoranyulenyésztéshez való szakkönyveket keresek megvételre. Aján-latokat ármegjelöléssel a „Szabadság” kiadóhivatalába kérek Sepsiszentgyörgyre. (645)

Eladók: ébresztőóra, falióra, töltött-párnák, párnahuzatok, aktatáska, külön-böző más tárgyak. Hosszu utca 149. Wi-tekne, Brassó, 9—3 óráig. (658)

Házasság

Keresi 45 év körüli független férfi ismeretségét biztos megélhetésű egyedül-álló nő. Ajánlatokat „Meguntam egyedül” jellegre a kiadóba kérek. (637)

Egyedül álló nő férjhez menne róm. kath. vallású férfihez. Ajánlatokat „38 éves” jellegre a kiadóba kérek. (655)

Vadász

Szen timrey doctorand levélét Má-thé Jolánál, Brassó, Kórház utca 36 alatt átvetheti. (652)

Mielőtt házat, telket, villát

venne vagy eladna, keresse fel bizalommal az

„EST” ingatlanforgalmi irodát, ahol minden felvilágosi-tást díjtalanul kaphat.

Brassó, Szent János-utca 4. sz. Telefon: irodai 13—36 lakás 15—98

Uj, vagy használt

Írógépet

keresünk sürgősen megvételre

Ajánlatokat a „Népi Egység” szerkesztőségébe kérünk: Str. Arcintarilor 16. II. d. u. 3—6. Telef. 17-53.

Veszünk:

székeket, íróasztalokat, írógépasztalokat, iratszekerényeket és egyéb irodai butorokat.

Ajánlatokat a „Népi Egység” kiadó-hivatalába kérünk: Brassó, Piața Gh. Enescu 2. sz. Telef. 22-69.